Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Republicii Moldova Universitatea Tehnică a Moldovei Facultatea Calculatoare Informatica și Microelectronică

RAPORT

Laboratorul nr.6

la disciplina Arhitectura Calculatoarelor **Tema:** Utilizarea funcțiilor sistem în limbaj de asamblare

A realizat:	st.gr Popescu Victoria TI-173
A verificat:	Colesnic V.

Chișinău 2019

Scopul lucrării:

Cunoașterea funcțiilor puse la dispoziția programatorului de sistemul de operare (funcții BIOS și DOS) și modul lor de utilizare în limbaj de asamblare. Se prezintă un exemplu cu privire la folosirea terminalului.

Indicații teoretice:

După cum s-a mai văzut, sistemul de operare este o colecție de rutine (proceduri) utile în exploatarea eficientă a resurselor sistemului. Aceste rutine fac parte din două categorii mari: rutine BIOS și rutine DOS. La scrierea sistemului de operare pentru microcalculatoarele compatibile IBM-PC s-a ales varianta ca o serie de rutine de sistem să poată fi folosite și de către utilizator. Ele au fost scrise sub formă de proceduri apelabile prin sistemul specific pentru 8086 și se numesc întreruperi soft.

Întreruperile BIOS sunt scrise pentru a facilita utilizatorului accesul la resursele sistemului (hardware), iar întreruperile DOS sunt scrise în scopuri specifice sistemului de operare.

Accesul din programele utilizator la funcțiile DOS și BIOS se face prin întreruperi soft (instrucțiunea INT).

Principalele grupe de funcții care sunt puse la dispoziția utilizatorului de către BIOS sunt:

INT 10h - utilizarea terminalului video

INT 11h - determinarea configurației sistemului

INT 12h - determinarea capacității memoriei RAM

INT 13h - acces la HDD și FDD

INT 14h - utilizarea interfeței seriale

INT 15h - servicii extinse (APM- Advanced Power Management services)

INT 16h - utilizarea tastaturii

INT 17h - utilizarea interfeței paralele

INT 19h - încărcător sistem rezident pe disc

INT 1Ah - controlul ceasului în timp real (RTC)

În cadrul unui apel de subrutină (prin INT) pot fi specificate mai multe funcții. Funcția se specifică "prin convenție", punând numărul ei în registrul AH. Apelul unei anumite funcții BIOS se face deci prin secvența generică:

MOV AH, nr_funcție ; specificarea funcției

INT nr int ; specificarea întreruperii

După complexitatea funcției se pot preciza o serie de parametrii conform specificației de utilizare.

Funcțiile DOS se referă în principal la fișiere, însă există o gamă largă de funcții. Toate funcțiile DOS sunt apelate prin INT 21h și specificarea funcției dorite (eventual și parametrii) în registrul AH.

Vom studia pe rând în continuare fiecare întrerupere BIOS :

INT 10h

Această întrerupere facilitează utilizarea terminalului video. În cadrul întreruperi 10h sunt multe subfuncții care permit afișarea caracterelor, precum și pentru utilizarea modurilor grafice. Pentru modurile grafice cu rezoluții mai mari nu este recomandabilă utilizarea acestei întreruperi pentru că este lentă; se recomandă scrierea directă în memoria video. Să luăm ca exemplu afișarea unui caracter pe ecran: apelarea întreruperii 10h implică execuția unui cod destul de mare (interpretarea parametrilor transmiși în regiștri, stabilirea subfuncției apelată etc.), pe când pentru scrierea directă în memoria video este necesară o singură instrucțiune de tip MOV (eventual două pentru stabilirea atributelor caracterului).

Totuși, această întrerupere este foarte practică pentru programele care nu afișează pe ecran cantități mari de informație la un moment dat. Folosind această întrerupere programatorul nu mai trebuie să calculeze adresele memoriei video în care să scrie fiecare caracter.

Mersul lucrării:

Să se scrie un program care desenează pe ecranul grafic un steag al unui stat la alegere. Pentru afisare folositi DOSBox.

```
INCLUDE Irvine16.inc
                          C ; Irvine16.inc - Include file for programs using
                          C; the Irvine16.lib (Real-address mode library).
                          C ; Last update: 7/29/05
                          C
                          C .NOLIST
                          C .LIST
 0000
                           .DATA
                                  Promt DB 'Finland'
 0000 53 55 45 44 49 41
      24
 0000
                           .CODE
 0000
                           main PROC
                           mov ax,@data
..\ch03\16-bit.asm(6) : error A2006:undefined symbol : DGROUP
 0000 8E D8
                         mov ds,ax
 0002 B4 00
                                mov ah,00h; setam modul video
0004 B0 12
                                  mov al,12h; cu rezolutia 640col x480lin
 0006 CD 10
                                  int 10h; apel serviciu BIOS
 0008 B4 0C
                                  mov ah,0ch ; functia - afisarea unui punct pe ecran
```

```
000A B7 00
                                  mov bh,0 ;pagina video (0 de baza)
 000C B9 0014
                                         mov cx,20 ; coloana
000F BA 0028
                                         mov dx,40 ; linia
 001D B0 01
                                  mov al, White; culoare punct
                           m2:
001F CD 10
                                  int 10h
 0021 41
                                  inc cx; urmatorul punct
0022 81 F9 0258
                                  cmp cx,600
 0026 75 F5
                                  jne m2
 0028 42
                                  inc dx ; urmatoare linie
0029 B9 0014
                                         mov cx,20
002C 81 FA 0190
                                  cmp dx,400
 0030 75 EB
                                  jne m2
0032 B9 00C8
                                         mov cx,200; coloana
 0035 BA 0028
                                         mov dx,40 ; linia
 0038 B0 0E
                                  m3:
                                         mov al, Blue; culoare punct
003A CD 10
                                  int 10h
003C 41
                                  inc cx ; urmatorul punct
 003D 81 F9 0104
                                  cmp cx,260
0041 75 F5
0043 42
                                  jne m3
                                  inc dx ; urmatoare linie
 0044 B9 00C8
                                         mov cx,200
0047 81 FA 0190
                                  cmp dx,400
 004B 75 EB
                                  jne m3
 004D B9 0014
                                         mov cx,20 ; coloana
0050 BA 00BE
                                         mov dx,190 ; linia
0053 B0 0E
                                         mov al, Blue; culoare punct
                                  m4:
0055 CD 10
0057 41
                                  int 10h
                                  inc cx ; urmatorul punct
 0058 81 F9 0258
                                  cmp cx,600
 005C 75 F5
                                  jne m4
005E 42
                                  inc dx; urmatoare linie
 005F B9 0014
                                         mov cx,20
 0062 81 FA 00FA
                                  cmp dx,250
 0066 75 EB
                                  jne m4
 0068 B4 01
                                  mov ah,1; asteptare click (pauza)
006A CD 21
 006C B8 0003
                                         mov ax,03; mod text
 006F CD 10
                                  int 10h
0071 BA 0000 R
                                  mov dx, OFFSET Promt
0074 B4 09
                                mov ah,9
                                              ;functioa MSDOS,codul funtiei 9 - afisarea
sirului
0076 CD 21
                                Int 21h
                                              ;intreruperea 21h - apel la serviciul MSDOS
 0078 B8 4C00
                                          mov ax,4c00h
 007B CD 21
                                   int 21h
                                   Exit
 007D B4 4C
                                      ah, 04Ch
                               mov
 007F CD 21
                               int
                                      021h
 0081
                           main ENDP
```

END main

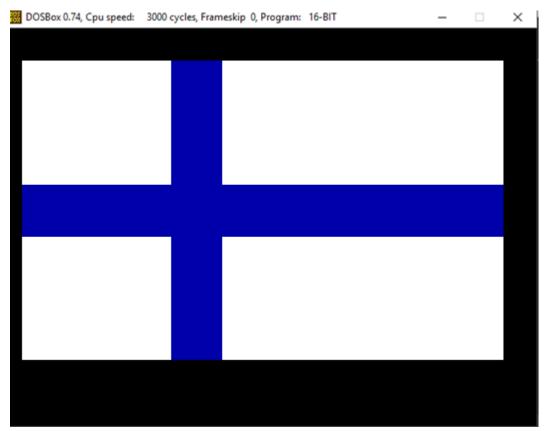

Figura 1 – Flagul Finlandei folosind DOSBox

Concluzie:

Scopul propus de această lucrare de laborator este utilizarea funcțiilor sistem în limbaj de asamblare cât și cunoașterea funcțiilor puse la dispoziția programatorului de sistemul de operare cum ar fi BIOS și DOS. Pe lângă aceasta cunoașterea și modului său de utilizare.

In cadrul sarcinei principale a am studiat funcțiilor BIOS și DOS pentru utilizarea ecranului. Ca sarcină individuală a servit scrierea unui program care desenează pe ecranul grafic un steag al unui stat la alegere.

Datorita acestei lucrari de laboratori am înțeles cum se folosesc funcțiile BIOS și DOS pentru utilizarea ecranului.